

Styrelseärende

Diarienummer NVAAB 2019/101

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Uppföljning internkontroll T1 2020

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- godkänna uppföljningen av internkontrollplanen för tertial 1 2020

Sammanfattning

Av de fem identifierade riskerna som följs upp under 2020, har mindre avvikelser identifierats inom tre. Avvikelser finns främst inom de områden där måttligt effektiva åtgärder bedömdes vara implementerade inför 2020 som mindre avvikelser fortfarande finns. Samtliga tre risker med avvikelser i kontrollmomenten har vidtagit åtgärder för att minimera riskerna under kommande tertial. Den övergripande bedömningen är att arbetet löper på och riskminimering pågår aktivt i verksamheten.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef
Verksamhetsstöd

Bakgrund

Den interna kontrollens syfte är att bolagets ansvarsfördelning utformas så att sambandet mellan mål och resurser framgår på ett tydligt sätt. Syftet med internkontrollen är även att verksamhetsplaneringen integreras i arbetet med mål, budget och redovisning. Internkontrollplanen baseras på en bedömning av risk och sannolikhet för olika områden i verksamheten, där den sammanvägda bilden utgör grunden för den föreslagna internkontrollplanen enligt COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Inför 2020 har arbetet genomförts genom att använda en strukturerad modell utifrån COSO för att tydligare säkra och stödja verksamhetsuppföljningen, att lagar och regler följs samt att en tillförlitlig redovisning och rapportering genomförs. I analysarbetet lyfts möjliga risker så att dessa kan minimeras utifrån oavsiktliga och felaktiga tillvägagångssätt och bidra till att minimera skador på förtroendekapitalet. Underlaget ligger även till grund för att stödja ledningen i måluppfyllnad och uppföljningsansvar samt att öka effektiviteten i processer och revision. Dessutom minskas risken för fel i rapportering och att ineffektivitet uppstår. Utöver detta ska arbetet skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Styrelsen i Nacka vatten och avfall har utifrån bolagets arbete valt ut fem potentiella risker, som anses vara av stor vikt att följa. De tänkbara risker som finns inom processerna Avfall, Projekt, Ledning och Inköp presenteras nedan. Till varje risk finns ett antal kontrollmoment kopplade med syfte att kontrollera om befarade risken inträffat.

Ärendet

Internkontrollarbetet har som utgångspunkt en strukturerad modell enligt COSO för att tydligare säkra och stödja verksamhetsuppföljningen, att lagar och regler följs samt att en tillförlitlig redovisning och rapportering genomförs. Internkontrollplanen består av en bedömning av risk och sannolikhet för olika riskområden samt förslag på åtgärder så att riskerna för respektive område kan minimeras. Samtliga risker som styrelsen identifierade inför 2020 följs upp tertialvis.

Under tertial 1 har de fyra processerna Avfall, Projekt, Ledning och Inköp följts upp. Kontrollmomenten inom Avfallsprocessen fortgår eftersom den nya leverantören endast har varit på plats i en månad. Under denna månad bedöms det inte finnas några större avvikelser.

Kontrollmomenten inom processen Projekt har mindre avvikelser. Arbetet utifrån projektmodellen och projektverktyget pågår. Rapportering till styrgrupper och uppföljning på portföljnivå görs månadsvis. Under tertialet har samtliga projektledare kommit in i arbetssätten men all dokumentation finns ännu inte inlagt i systemet. Stor osäkerhet finns i de ekonomiska underlagen från kommunen rörande 2019 och arbetet med detta fortgår.

Processen Ledning består av flera kontrollmoment. Uppföljningen rörande de planerade effektiviseringarna löper på utan större avvikelse medan de kontrollmoment som rör säkerhetsarbetet har mindre avvikelser. Dessa beror på förskjutning i tidplanen utifrån covid-19 samt möjligheten att hålla intervjuer på ett säkert sätt.

Processen Inköp löper på, avvikelserna beror på att avtal inte finns registrerade på rätt sätt och att ett aktivt arbete med mallar och rutiner i verksamheten inte har kommit igång i tänkt utsträckning. Åtgärder är vidtagna för att avvikelserna ska reduceras under året.

Ärendets beredning

Fredrik Kristoffersen, ekonomichef, har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Bilagor: Internkontrollrapport 2020 tertial 1

Internkontrollrapport 2020 tertial 1

Nacka vatten och avfall AB

Tertial 1 2020

**NACKA
VATTEN
AVFALL**

Innehållsförteckning

1	Övergripande nulägesanalys	3
2	Riskbedömning	4
3	Uppföljning.....	6
3.1	Avfall	6
3.2	Projekt.....	7
3.3	Ledning.....	8
	<i>Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete</i>	<i>9</i>
3.4	Inköp	11

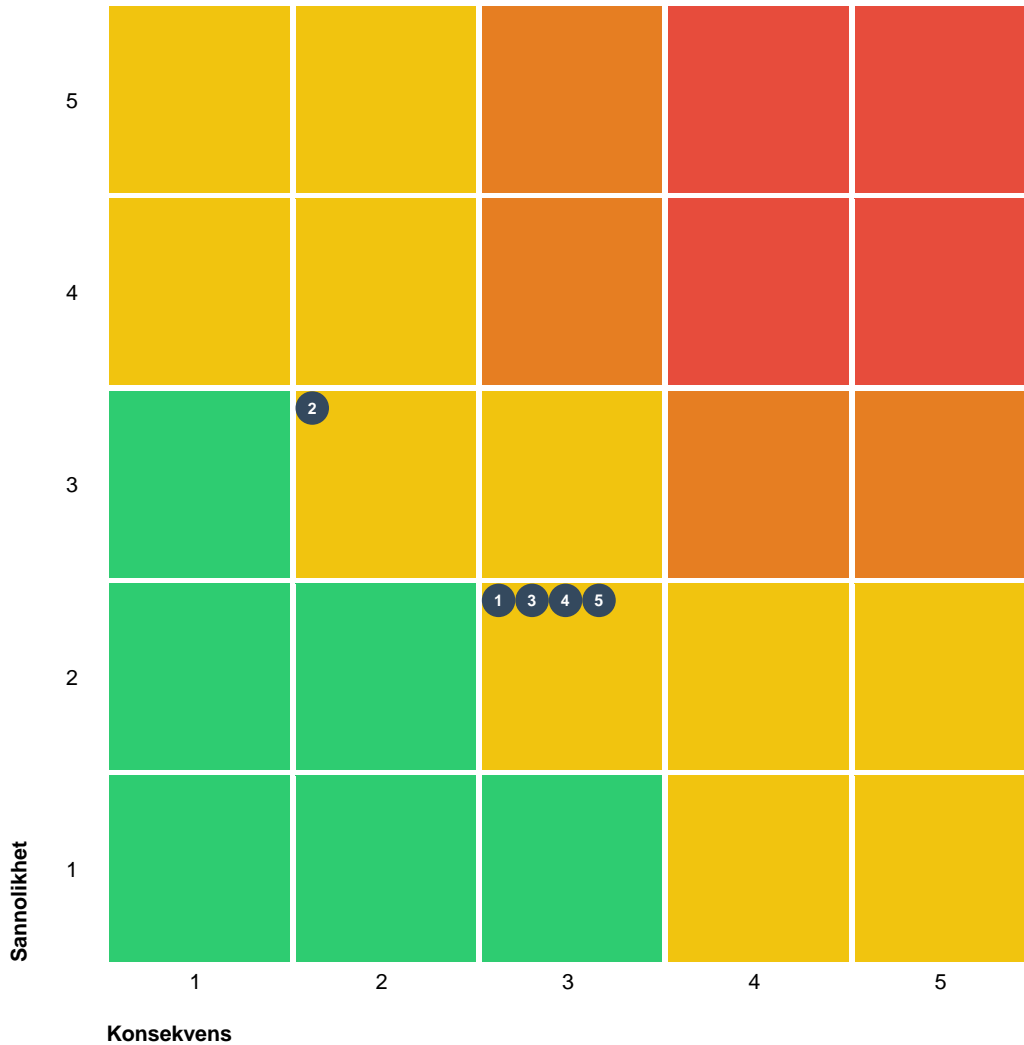
**NACKA
VATTEN
AVFALL**

1 Övergripande nulägesanalys

Övergripande område	Riskområde
KONTROLLMILJÖ	● Integritet och etiska värderingar
	● Kompetens
	◆ Ledningsfilosofi & stil
	● Organisationsstruktur
	◆ Ansvar & befogenhet
	● Personalpolicys & rutiner
RISKBEDÖMNING	● Verksamhetsövergripande mål
	● Process och aktivitetsmål
	■ Risker
	● Hantering av förändring
KONTROLLAKTIVITETER	■ Utformning och funktionalitet
INFORMATION & KOMMUNIKATION	◆ Information
	● Kommunikation
ÖVERVAKNING & UPPFÖLJNING	◆ Löpande övervakning
	◆ Särskilda utvärderingar
	◆ Rapportering av brister

2 Riskbedömning

Riskbedömning innebär att sannolikhet och konsekvens värderas. Värderingen sker genom att ange ett värde mellan 1-5 för både sannolikhet och konsekvens. Baserat på det räknas ett riskvärde ut och risken placeras i riskmatrisen.

5 Åtgärdas vid tillfälle | Totalt: 5

Åtgärdas omedelbart
Åtgärdas snarast
Åtgärdas vid tillfälle
Ingen åtgärd för tillfället

	Sannolikhet	Konsekvens
5	MYCKET HÖG SANNOLIKHET - Kan inträffa flera gånger per år	KATASTROFAL - Mycket stor påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
4	HÖG SANNOLIKHET - Kan inträffa under året	ALLVARLIG - Stor påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
3	MÅTTLIG SANNOLIKHET - Kan inträffa inom 2-5 år	BETYDANDE - Påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet

NACKA VATTEN AVFALL

2	LÅG SANNOLIKHET - Kan inträffa inom 5-10 år	MÅTTLIG - Liten betydelse för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
1	MYCKET LÅG SANNOLIKHET - Inträffar troligen inte inom 10 år	FÖRSUMBAR - Saknar betydelse för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet

Process		Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Hantera risk?
Avfall	1	 Försämrade leverans / kvalitet till kunderna i samband med byte till ny avfallsleverantör	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Mycket effektiva åtgärder på plats			
Projekt	2	 Projektstyrning Stadsbyggnad	3. Måttlig sannolikhet	2. Måttlig	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			
Ledning	3	 Att planerade effektiviseringar inte följs upp och inte blir genomförda	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Mycket effektiva åtgärder på plats			
	4	 Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			
Inköp	5	 Brister i inköp och upphandlingar	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			

3 Uppföljning

3.1 Avfall

Risk: Försämrad leverans / kvalitet till kunderna i samband med byte till ny avfallsleverantör

Riskvärde

6

Vad kan gå fel? Inkörningsproblem med den nya leverantören

Kontrollmoment	Status
<p>Avfall ska hämtas i tid</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Avvikelser från medborgare till kundrelationer i relation till totalt antal hämtade behållare</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Genom analys av data från leverantör och kunder</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Avfallsavdelningen ansvarar för uppföljning. Kundrelationer matar in värden</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Månatligen</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> I EDP</p> <p>Resultat av kontroll Data har ej erhållits för första månaden i den nya uppstarten, Dock är ärenden utförda i tid 99% och körlistehantering 73%. Full kontroll på detta nyckeltal fås först då alla kärl är märkta, dvs slutet på 2020. De data som då följs är körlistehantering. Tills dess följer vi antal ärenden utförda i tid, vilket i april var 99%</p>	<p>● Inga avvikelser</p>
<p>Märkning av alla kärl/behållare/hämtplatser</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att alla kärl märks i enlighet med avtal</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> I samband med uppstart genereras ett specifikt projekt rörande märkning av kärl</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Avfallsavdelningen kontrollerar</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Kvartalsvis</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Följs i uppstartsmöten med leverantör. Protokoll lagras i gemensamma e-utrymmen</p> <p>Resultat av kontroll Planeringsmöte för detta hålls den 20 maj</p>	<p>● Inga avvikelser</p>

3.2 Projekt

Risk: Projektstyrning Stadsbyggnad

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel? Implementering av nya arbetssätt i projektstyrningen, samt det tekniska stödet finns inte på plats. Projekten blir lidande i tid, kvalitet eller pengar.

Kontrollmoment	Status
<p>Projektstyrning i stadsbyggnadsprojekt</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att XLPM tillämpas i projekten via tollgate-beslut, löpande ekonomiuppföljning/rapportering, avvikelserapportering mm.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Via stickprovskontroller</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Projektprocessansvarig</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Inför beredning styrelsemöten - 15/2, 7/5, 10/9, 5/11</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Via granskningsdokument som lagras i gemensamma e-utrymmen.</p> <p>Resultat av kontroll Rutinerna för projektstyrningen har inte ännu kommit igång fullt ut, men är på god väg. Lägesrapporteringen görs med samma intervall som bryttiderna för den ekonomiska månadsrapporteringen. Röd status i lägesrapporteringen visar att det krävs hantering av sponsor eller beslut i styrgrupp, som sedan följs upp i projektportföljernas styrgrupp.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Tydliggör bryttider för läges/statusrapportering i projektverktyget i god tid (sammanfaller med månads/tertiärbryt).	2020-05-12	2020-06-30	▶ Pågående
Säkerställ att projektledarna använder mallarna enligt XLPM och förstår vikten av detta. (ex. via Projektprocessforumet och i dialog mellan sponsor och projektledare)	2020-05-12	2020-12-31	▶ Pågående

3.3 Ledning

Risk: Att planerade effektiviseringar inte följs upp och inte blir genomförda

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel? Planerade effektiviseringar uteblir och kostnaderna minskar inte i planerad utsträckning.

Kontrollmoment	Status
<p>Månadsuppföljning</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Utfall mot justerad budget följs upp på SLG varje månad.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Utfall mot justerad budget följs upp i månadsrapporten och redovisas i tertialrapporten.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Ekonomichef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Månadsrapport</p> <p>Resultat av kontroll En uppdaterad version av månadsrapporten till SLG har tagits fram och implementeras. Tertialuppföljning sker enligt plan till styrelsen och ägare.</p>	<p>Inga avvikelser</p>
<p>Effektiviseringar</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Beslutade effektiviseringar följs</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Minskade kostnader följs upp mot budget. Ökade intäkter följs upp mot budget. Ökad effektivitet i verksamheten följs upp genom tidsskrivning.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Ekonomichef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Separat effektiviseringsdokument / tertialrapport</p> <p>Resultat av kontroll Kostnaderna mot budget för tertial 1 är lägre än budgeterat. Under kommande tertial kommer kostnaderna att öka enligt plan. Framförallt inom avfall utifrån att nytt avtal för insamling av hushållsavfall började gälla 1 april. Intäkterna ligger något under budget och följs noga vid kvartalsfakturereringen. Inom VA har en kreditering belastat resultatet och inom avfallskollektivet är intäkterna något under budgeterat. Inom avfallskollektivet har intäkterna en stor korrelation till kostnaderna. Avdelningarna har tagit fram ett antal aktiviteter för att effektivisera verksamheten. Dessa följs löpande upp och möjligheten att följa tiden som läggs på olika aktiviteter har påbörjats. Tidsredovisningen kommer att utvärderas och justeras för att få en optimal uppföljning under året.</p>	<p>Inga avvikelser</p>

Risk: Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel? Vi brister i skyddet för fysiska anläggningar, personal, information och informationssystem.

Kontrollmoment	Status
<p>LIS enligt ISO27000 infört</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att implementerat LIS följer ISO 27000</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Att samtlig personal har fullgod kompetens inom relevant område. Utbildning / test.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Informationssäkerhetsansvarig</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Årsvi</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Kontrolldokument upprättas</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>För att säkra upp att bolaget arbetar strukturerat med informationssäkerhet har bolaget startat ett projekt, Inför ett LIS (Ledningssystem för informationssäkerhet). Syftet med att ha ett implementerat och väl förankrat LIS i bolaget är att vi på ett kontrollerat och strukturerat sätt arbetar med informationen på ett säkert sätt samt säkerställa att vi följer lagen Informationssäkerhet för samhällsviktiga tjänster (NIS).. Projektet är påbörjat men då det är samma resurser som arbetar med Säkerhetsskyddsanalysen samt att det som framkommer i säkerhetsskyddsanalysen kommer ha bäring i hur vi behöver hantera information har vi valt att lägga merparten av arbetet gällande LIS under hösten 2020.</p>	<p> Inga avvikelser</p>
<p>Säkerhetsskyddsanalys genomförs</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> I vilken utsträckning följer NVOA säkerhetsskyddslagen.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Säkerhetsskyddsplan tas fram och brister åtgärdas.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Säkerhetsskyddschefen</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Säkerhetsskyddsplanen</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Under tertial 1 har projektet "Genomföra en säkerhetsskyddsanalys" påbörjats. Nyckelpersoner på bolaget har intervjuats och så även personal på Nacka kommun från Serviceenheten, Digitaliseringsenheten samt Säkerhetsavdelningen. Samtliga intervjuer är genomförda och nu pågår bearbetning av den information som framkommit. Utöver intervjuer har två utbildningar genomförts, den ena var en grundläggande utbildning i Säkerhetsskydd för nyckelpersoner och den andra var en utbildning i hur en SUA (säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal)</p>	<p> Inga avvikelser</p>

NACKA VATTEN AVFALL

Kontrollmoment	Status
genomförs, till den utbildningen bjöd vi även in ett par från Nacka kommun (Inköp och Juridik) samt Nacka Energi. På grund av Corona har projektet försenats och en rapport kommer att vara klar i slutet av juni istället för som planerat i maj.	
Att åtgärder i säkerhetsplanen genomförs	● Inga avvikelser
Vad ska kontrolleras? <i>Att NVOA har ett fullgott skydd för personal, anläggningar och information.</i>	
Hur ska kontrollen genomföras? <i>Säkerhetsskyddsplanen efterlevs</i>	
Vem kontrollerar (roll)? <i>Säkerhetsskyddschef</i>	
Kontrollfrekvens? <i>tertiäl</i>	
Hur dokumenteras kontrollen? <i>I framtagna mallar</i>	
Resultat av kontroll Kommer inte kunna påbörjas förrän Säkerhetsskyddsanalysen är färdigställd.	

3.4 Inköp

Risk: Brister i inköp och upphandlingar

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel? Varor och tjänster köps inte in inom upphandlade avtal, leverantörstrohet. Processerna vid inköp följer inte.

Kontrollmoment	Status
<p>Leverantörstrohet</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Hur stor del av inköp sker mot avtalade leverantörer?</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Uppföljning av utfallet i Qlicksens tertialvis.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Inköpare</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertialvis</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Ögonblicksbilden skickas till respektive chef för analys av varför inköp skett utanför avtal.</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Avstämningar har gjorts mot registrerade avtal. Leverantörstroheten ligger på 83%. Vidare analys indikerar att ytterligare drygt 10% köps från avtalade leverantörer men avtalen finns inte inlagda i systemet.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>
<p>Följs tagna rutiner</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Görs inköp och upphandlingar enligt gällande rutiner och mallar.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Nya leverantörer kontrolleras mot avtal och dokumentation.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Inköpare</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertialvis</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Separat kontrolldokument</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Majoriteten av inköpen sker enligt de avtal och rutiner som finns framtagna. Vissa avvikelser förekommer.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Arbete med att inventera samtliga leverantörer och deras avtal pågår, för att säkerställa att de finns i avtalsdatabasen.	2020-05-08	2020-09-30	▶ Pågående

NACKA VATTEN AVFALL

Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Ett samarbete med Nacka kommuns inköpsenhet ska påbörjas. I paketet ingår att utbilda verksamheten i inköp och upphandling. Tydliggöra vilka mallar som ska användas och vilka rutiner som ska följas. Samt tydliggöra hur verksamheten tar reda på vilka avtal som ska användas. Samt att i möjligaste mån få in avtalen och beställningsförfarandet i inköpssystemet som finns.	2020-05-08	2020-11-30	 Pågående